

Teaterdirektør Albert Helsingreen.

Teaterminder fra Horsens.

Ved Direktør *Albert Helsingreen.*

Mangfoldige er mine Horsens-Minder, glade er de fleste — gode er de alle.

Første Gang, jeg var i den gamle By, fyldte jeg 17 Aar, det var min første Sæson som Skuespiller. Til Personalet kom her en anden ung Mand, 19 Aar, hvis første Replik var — som en Officer i „I Dynekilen“ —: „Godaften, kender I mig?“ — Næ, der var ingen der kendte ham — endnu. Det var **C h r i s t i a n B a n g e n b e r g.**

Efter at have været nogle Sæsoner ved Bergens Teater og Københavns Folketeater, kom jeg atter til Horsens (Cortes Personale), og virkede her sammen med **H a n s D r l a m u n d t.** Sidstnævnte kom en sen Eftermiddag til mig og med-

*) „Jeg tager det som et Bærsel“.

delte, at man tilfældigvis havde opdaget, at det samme Aften var affurat 25 Mar siden Horsens Teater var blevet aabnet, og at det vilde glæde baade den elskværdige Teaterejer *F r i s J o g h* og vor rare gamle Direktør *C o r t e s*, om der kunde blive sagt en Prolog i den Anledning — om jeg ikke i en Hast vilde skrive en saadan og fremsige den paa Scenen — samme Aften. Jeg lovede at gøre det saa godt jeg kunde, men jeg sagde, at jeg maatte naturligvis læse den op, da der kun var godt 2 Timer, til Forestillingen skulde begynde. (Der skulde spilles en eller anden Farce). Jeg har Papiret endnu. Hvis det kan more Nogen at se, hvordan denne pludselige Prolog saa ud, saa er den her:

Godaften! velkommen Alle herhid! —
— Store og Smaa, Gamle og Unge,
Som kom herhen for et Par Timers Tid
At faa af Latter rystet Jer Lunge —

En og Hver

Velkommen vær!

Se, denne Hilsen — som virkelig er ment —
Burde jeg ikke „ta' fra Papiret,
Men den blev først besluttet saa sent
— For et Par Timer sid'n — saa jeg be'r
De tilgi'r 'et.

Det at byde Dem velkommen — ja
Var jo Grund nok at ta' Bladet fra Mun-
den —

Men, ærlig talt, saa var det endda
Egentlig ikke saameget Grundene
Til denne versificerte Udgydning — —
Den har en ganske anden Betydning.
Det er paa Kollegers, saavel som paa egne —
Som ogsaa paa Direktørens Begne,
At jeg be'r Dem et Par Minutter at høre
mig!

(Hvad De forresten saa siden vil gøre mig.)

Det er i aften, paa denne Tid,
Netop et kvart Aarhundrede siden
Horsens Teaters Døre paa vid
Gab blev aabnede! Saadan gaar Ti-
den. —

Dette Teater, hvori vi befinder os,
Hvor vi endog saa befinder os vel
Og som jo virkelig ogsaa minder os
Om saa mangen behagelig Kvæld — —
Dette Teater saa lunt og saa net,
Hvor vi har leet og maasse ogsaa
grædt,

Det for sin Hygge saa meget beundrede
Horsens Teater,

Har i aften staaet et kvart Aarhundrede!
(De kan se det af Fogh's de gamle Bla-
kater —

Jeg vilde ikke sige det, hvis det var Snak —
Det begyndte med Folketekomedien „Pak“.)

Med Størrelsen er det maasse lidt smaat
Men saa er det net — og kort og godt:
Det er bygget solidt, det har staaet sig
flot!

Trodsset Tidens Tand!

De kan tro det er ikke bygget paa Sand.
Og det har en Gjer — en rigtig Mand,
Som stadig holder det rigtig istand! —
De kan tænke Dem til, han har en Hane
— Dem har han nu fler' af — gammel
Bane —

Men heroppe paa Scenen — en Hane
med Band,

Dertil en nykonstrueret Slange

Saa vi skal slets ikke være bange!

Et kvart Aarhundred har 'et staaet, og pas
paa —

I fald De sku' leve — pas paa, jeg tør spaa:

At dette Horsens Teater skal staa

Et kvart Aarhundrede til! (Hvis det vil.)

Mer' kan man dog virkelig ikke forlange.

For at udtale dette Par Ord kom jeg frem,

Og jeg tror de fandt Genklang ude hos
Dem.

Horsens Teater! Du staar hvor Du staar!

Gid der gaa mange Aar før du forgaar,

Du, som os opbygged og os opmuntrede!

Saa ta'r vi fat paa et nyt kvart Aar-
hundrede!

Publikum var jo overrasket, men
forøbrigt henrykt over at være
kommet med til denne improvisere-
de „Festforestilling“ og man klap-
pede — og blev ved at klappe —
længe. „Gad os bare faa 25 Aar
til!“ sagde de — og det fik de.
Det gamle Teater stod vistnok godt
og vel 25 Aar til. —

Jeg mindes blandt saa mange af
de kendte Personer fra den Gang:
den gamle, elskværdige og gæstfri
Kammerherre Schütte til Byg-
holm, Skuespiller-Mæcenen Ar-
nold Lebh, den gamle, kære
Adjunkt Bruun med Silkealot-
ten, de stærkt teaterinteresserede
Frøkeners Jordan, den eviggla-
de, ejegode George Madsen
— og mange andre karakteristiske
Personligheder, som bidroge til at
give den ærbærdige Stad sit sær-
egne Præg.

Efter at have været Skuespiller ved det kongelige Teater og Casino i en Del Sæsoner, og at have studeret Komædie i et Par Aar i Paris, blev jeg saa Teaterdirektør og kom nu jævnlig til Horsens. Byen havde nu ændret sit Fysiognomi noget — ikke meget. Den var bleven friskere, større — kraftigere; den var ogsaa bleven smukkere — men den havde bebaaret hele sit lyse Humør, og den var det samme hyggelige og glade Horsens — trods alle Omkæftelser.

Saa mindes jeg en Dag i Oktober 1904, da den festligt smykkede By ventede Kronprins Frederik. Jeg stod blandt en Del rejsende Købmænd paa Hotellets store Sten-trappe, for at se, naar Hs. Højhed red ind ad Hotel-Porten.

Nu kom han . . . Hurraraabene
drøede gennem Søndergade . . .
ved Hotel-Borten havde Honoratio-
res taget Opstilling, Baabenbrø-
drene danne Espalier fra Borten
og langt ud paa Gaden . . . men
. . . . hvad var det! — Kronprin-
sen standsede jo før han kom til
Borten — sprang af Hesten neden-
for Stentrappen — — og gik op
ad Trappen! Ja, det bragte
jo lidt Forsthyrelse i Arrangemen-
tet — men Hs. kgl. Højhed havde
en Gang for mange Aar siden spad-
feret op ad denne gamle Stentrap-
pe, og den havde sikkert for ham
den samme Charme som for os an-
dre Dødelige . . . han gik virkelig
op ad Trappen! — Honoratiøres
og Baabenbrødrene ilede naturlig-
vis hen til merbemeldte Trappe —
men det var forsilde, Kronprinsen
var allerede oppe paa den brede
Platform, hvor han fornøjeligt saa
sig om blandt Tilskuerne . . . han
fik Øje paa min Kinghed, nikkede
smilende til mig, og med et let

lille Haandkast vinkede han mig frem . . . og der stod jeg midt paa Gadetreppens Affats og badede mig i Naadens Sol, for et mægtigt Publikum. Kronprinsen spurgte mig, hvordan det gik mig, hvad jeg spillede — og hvad jeg spillede i Morgen — og da han hørte, det var „Gurli“, sagde han: „Saa kommer jeg med Prins Christian i Teatret i Morgen Aften.“ Næste Aften var det gamle Teater selvfølgelig udsolgt til forhøjede Priser.

Fra samme Teaters Periode staar forøvrigt mine Premierer paa Schillers „Røverne“, Shakespeares „Rømanden i Venedig“ og Holbergs „Den Stundesløse“ for mig som lyfende Mærkepæle i mine Horsens-Grindringer. Min Jubilæumsforestilling paa det herlige nye Teater i Foraaret 1912 er dog det kæreste Horsens-Minde, jeg ejer. Jeg spillede Redaktør Justesen i „Hvo som elsker sin Fader —“ og Trop i „Recensenten og Dyret“, og jeg

glædede mig over t se det store, festklædte Publikum i det smukke Teater — og jeg glædede mig ved at spille de 2 dejlige Roller paa den hyggelige Scene, og ved at mærke den intime Samfølelse med Publikum, der giver Fæst — og som er en Skuespiller saa læer.

Paa denne min Fests dags Morgen vækkedes jeg Kl. 8 paa den festligste Vis af min fortræffelige Balduur Salomon og Hr. Marquard med sit dhygtige Orkester — jeg vaagnede himmelglad ved Opmærksomheden — ud af Sengen — Slaabrok paa — ud paa Gangen: „Godmorgen — Tak!“ — Fanfare! — Elektrisk Knap: Vin! — „Skaal mine Herrer! — „Hurra!“ Fanfare! Næste Nummer: „Droslen slog i Skob sin klare Trille“ for 2 Basuner . . . da hørte vi pludselig et Brøl fra et Bærelse: „Hvad Fan' er dette her for et Spektakel! Er det Jordskælv — skal Verden forgaa? Drømmer jeg — eller er det den frygtelige Virkelighed? Er jeg Jeppe — eller

er jeg ikke Jeppe?!" — Det var
Olaf Poulsen, som Aftenen
i Forvejen havde holdt Oplæsning
og ikke var indrettet paa at skulle
vækkes paa denne Maade og paa
denne Tid af Døgnet. Jeg gik ind
og forklarede ham, at saaledes væk-
ledes man nu bestandig her hos
den omsorgsfulde nye Vært, og at
de Rejsende var himmelhenrykte
over denne Ordning. Han stirrede
paa mig: „Ja, Du skal blive ordnet
ved Frokosten! Jeg vil sove!“ —
hvorefter Vasunerne tog fat paa
den hundede Buggebise „Sof i Ro“
— under hvilken Olaf tog sig en
lille Extra-Morgenlur.

Mit seneste Horsens-Minde er min
Tournee-Forestilling i Februar, in-
debærende Nar: „Eventyr paa Tod-
rejsen“. Som Assessor Svale havde
jeg den herligste „perspektiviske Ud-
sigt“ til et fuldtalligt, glædestraa-
lende Publikum's Nærværelse —
ogsaa ved mine fremtidige aarlige
Tourneer. Paa Gensyn!

Albert Helsingreen.